

## Sag T-279/03

### **Galileo International Technology LLC m.fl. mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber**

»Erstatningssøgsmål — Fællesskabets erstatningsansvar uden for kontraktforhold — fællesskabsprojekt om et globalt satellitbaseret radionavigationssystem (Galileo) — tab påberåbt af indehavere af varemærker og firmanavne, der indeholder udtrykket »Galileo« — Fællesskabets ansvar, når dets organer ikke har handlet retsstridigt — usædvanligt og særligt tab«

Rettens dom (Anden Udvidede Afdeling) af 10. maj 2006 . . . . . II - 1296

#### Sammendrag af dom

1. *Retspleje — stævning — formkrav*

*(Domstolens statut, art. 21, stk. 1, og art. 53, stk. 1; Rettens procesreglement, art. 44, stk. 1)*

2. *Erstatningsøgsmål — Fællesskabets retsinstansers kompetence*  
(Art. 235 EF og art. 288, stk. 2, EF)
3. *EF-varemærker — tilnærmelse af lovgivningerne — varemærker — fortolkning af forordning nr. 40/94 og direktiv 89/104 — ret for indehaveren af et varemærke til at modsætte sig uberettiget anvendelse af varemærket — tegn identisk med eller svarende til varemærket*  
[Rådets forordning nr. 40/94, art. 9, stk. 1, litra b); Rådets direktiv 89/104, art. 5, stk. 1, litra b)]
4. *Ansvar uden for kontraktforhold — en fællesskabsinstitutions brug af et tegn som betegnelse for et projekt*  
(Art. 288, stk. 2, EF)
5. *Ansvar uden for kontraktforhold — betingelser*  
[Art. 288, stk. 2, EF; Rådets forordning nr. 40/94, art. 9, stk. 1, litra b); Rådets direktiv 89/104, art. 5, stk. 1, litra b)]

1. En stævning skal efter artikel 21, stk. 1, og artikel 53, stk. 1, i Domstolens statut og artikel 44, stk. 1, litra c), i Rettens procesreglement angive søgsmålets genstand og en kort fremstilling af søgsmålsgrundene. Disse angivelser skal være tilstrækkeligt klare til, at sagsøgte kan tilrettelægge sit forsvar, og Retten i givet fald på det således foreliggende grundlag kan tage stilling til sagen.

For så vidt angår en stævning, hvori der nedlægges påstand om betaling af erstatning for tab, der hævdes at være forvoldt af en fællesskabsinstitution, kan klagepunkter vedrørende tilsidesættelsen af rettigheder, der følger af nationale varemærker, der er registreret i Fællesskabets medlemsstater, som omhandlet i arti-

kel 5, stk. 1, litra b), i direktiv 89/104 om varemærker, ikke afvises med den begrundelse, at sagsøgeren ikke har præciseret, hvilke nationale bestemmelser der angiveligt er tilsidesat. En henvisning til direktivets artikel 5, stk. 1, litra b), må nemlig anses for tilstrækkeligt klar og præcis, da denne bestemmelse indeholder en harmonisering af reglerne om de rettigheder, der er knyttet til varemærket, og definerer den enerettighed, som indehaverne af varemærker i Fællesskabet har, og da det ikke er bestridt, at bestemmelsen er blevet gennemført i national ret i de medlemsstater, hvor de påberåbte varemærker er registreret.

Eftersom direktivets artikel 5, stk. 2 og 5, derimod blot giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte en yderligere

beskyttelse af velkendte varemærker, skal et klagepunkt vedrørende tilside-sættelsen af denne bestemmelse afvises, hvis der ikke i stævningen er angivet oplysninger om det udbredte kendskab til netop de omhandlede varemærker og de nærmere beskyttelsesforanstaltninger herfor i medfør af en af de berørte nationale lovgivninger.

Hvad i øvrigt angår varemærker, der er registreret i tredjelande, kan en henvisning til direktivet ikke råde bod på mangelen på præcision af arten og rækkevidden af de varemærkerrettigheder, som de pågældende tredjelandes lovgivning angiveligt indeholder.

(jf. præmis 36, 40-42, 44 og 45)

2. Det følger af artikel 288, stk. 2, EF og artikel 235 EF, at Fællesskabets retsinstanser har kompetence til at pålægge Fællesskabet enhver form for erstatning, der er i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer på området for ansvar uden for kontraktforhold, herunder erstatning in natura, såfremt den er i overensstem-

melse med disse grundsætninger, i givet fald i form af et handle- eller undladelsespålæg.

I den forbindelse er den ensartede beskyttelse, som indehaveren af et nationalt varemærke, der er registreret i en medlemsstat, er omfattet af i overensstemmelse med artikel 5, stk. 1, i direktiv 89/104 om varemærker, hvorefter et sådant varemærke giver indehaveren beføjelse til at »forbyde tredjemand« at gøre brug heraf, en konsekvens af de almindelige retsgrundsætninger, der er fælles for medlemsstaternes retssystemer, som omhandlet i artikel 288, stk. 2, EF. Direktiv 89/104 har nemlig på området for varemærker til formål, at de registrerede nationale varemærker er beskyttet ensartet i alle medlemsstaterne, og direktivets artikel 5, stk. 1, indeholder en harmonisering i Fællesskabet af reglerne om de rettigheder, der er knyttet til varemærket. Desuden bestemmer forordning nr. 40/94 om EF-varemærker, der i henhold til artikel 249, stk. 2, EF er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat, i artikel 98, stk. 1, at såfremt EF-varemærkedomstolen finder, at sagsøgte har krænket eller truet med at krænke et EF-varemærke, udsteder den et »forbud mod, at sagsøgte krænker eller truer med at krænke EF-varemærket«, og den træffer ligeledes foranstaltninger, som tager sigte på at sikre overholdelsen af dette forbud.

Selv om den ensartede beskyttelse af en varemærkeindehaver er gennemført i medlemsstaterne i form af den processuelle mulighed, som de kompetente nationale retsinstanter har for at træffe afgørelser om, at det forbydes sagsøgte at krænke den påberåbte varemærkeret-tighed, unddrages Fællesskabet principielt ikke en tilsvarende processuel foranstaltning fra Fællesskabets retsinstanter, eftersom disse har enekompetence i sager om erstatning, som anlægges mod Fællesskabet.

fællesskabsprojekt kun en tilsidesættelse af disse bestemmelser, hvis det godtgøres, at denne brug er gjort af betegne varer eller tjenesteydelser, der er af lignende eller samme art som de varer og tjenesteydelser, der er omfattet af de påberåbte varemærker, og at brugen finder sted i forbindelse med en erhvervsmæssig virksomhed, hvormed der søges opnået økonomisk vinding.

(jf. præmis 105, 106, 111 og 114)

(jf. præmis 63-67)

3. Bestemmelserne i artikel 5, stk. 1, litra b), i direktiv 89/104 om varemærker og artikel 9, stk. 1, litra b), i forordning nr. 40/94 om EF-varemærker gør beskyttelsen af en varemærkeindehaver afhængig af, for det første, at der er risiko for forveksling, bl.a. forårsaget af, at de varer eller tjenesteydelser, som det pågældende varemærke og tegn omfatter, er af samme eller lignende art, og for det andet, at en tredjemands brug af det pågældende tegn er »erhvervsmæssig«.
4. Det er kun adfærd eller handlinger, der kan tilregnes en institution eller et fællesskabsorgan, der kan gøre Fællesskabet ansvarligt uden for kontraktforhold. Det påståede tab skal nemlig fremgå tilstrækkeligt klart af den påklagede adfærd, dvs. adfærden skal være den afgørende årsag til tabet. Det påhviler derimod ikke Fællesskabet at erstatte ethvert, eventuelt fjernt, tab som følge af dets organers adfærd.

Følgelig udgør en fællesskabsinstitutions brug af et tegn som betegnelse for et

Hvad angår brugen af en institutions tegn — hvilket tegn betegner et fællesskabsprojekt — som foretages af private virksomheder, der har interesse i projektet, i forbindelse med deres erhvervsmæssige aktiviteter, ifalder Fællesskabet ikke ansvar, hvis disse virksomheders brug hviler på et frit valg. Da virk-

somhederne nemlig må formodes at have kendskab til fællesskabsretten og varemærkeretten, må det antages, at de, med hensyn til de relevante retsregler, er ansvarlige for deres egen adfærd på markedet. Heraf følger, at et sådant valg skal anses for at være den direkte og afgørende årsag til det angivelige tab, da Kommissionens eventuelle medvirken til tabet ligger for fjernt til, at det ansvar, der påhviler virksomhederne, kan overføres på Kommissionen.

(jf. præmis 129, 130, 132, 134 og 135)

5. I tilfælde af et tab som følge af en handling, der er begået af en af Fællesskabets institutioner, hvis retsstridige karakter ikke er godtgjort, kan Fællesskabet ifalde ansvar uden for kontraktforhold, hvis betingelserne om, at der skal foreligge et tab, at der skal være årsagssammenhæng mellem tabet og den handling, der lægges Fællesskabets institutioner til last, og at tabet har

usædvanlig og særlig karakter, er opfyldt samtidig. Hvad angår tab, som erhvervsdrivende kan lide som følge af Fællesskabets institutioners aktiviteter, er det »usædvanligt«, når det overskrider grænserne for, hvilke risici der knytter sig til økonomisk virksomhed inden for det pågældende område.

I den forbindelse kan et tab, der er forvoldt som følge af en fællesskabsinstitutions brug af et begreb som betegnelse for et projekt, ikke anses for at overskride grænserne for de iboende risici, der knytter sig til udnyttelsen af det samme begreb i forbindelse med varemærker, da varemærkeindehaveren, med den valgte betegnelses egenskaber, frivilligt har udsat sig for risikoen for, at en anden lovligt, dvs. uden at krænke hans varemærkerettigheder, kan bruge det samme navn til et sådant projekt.

(jf. præmis 147-150)